

SPITALUL RAIONAL DROCHIA "Nicolae Testemițanu"

ORDIN

Nr. 72

din „04”, 11 2022

„Cu privire la implementarea gestionării deșeurilor rezultate din activitățile medicale în IMSP Spitalul Raional Drochia „Nicolae Testemițanu”.

În scopul reglementării modului de supraveghere și realizare al sistemului de colectare , ambalare , depozitare temporară , transportare și evacuare a deșeurilor rezultate din activitățile medicale , în baza ord.MS RM nr.51 din 16.02.2009 "Cu privire la supravegherea și controlul infecțiilor nosocomiale" , a Legii Parlamentului RM nr.209 din 29.07.2016"privind deșeurile", a Hotărîrii de Guvern nr.696 din 11.07.2018 "Pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind GDAM " ,

A P R O B :

1. Regulamentul privind gestionarea deșeurilor medicale (Anexă 1.).
2. Codurile de procedură pentru etapele GDAM (Anexă 1^a).
3. Planul de gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea medicală (Anexă 2.) .
4. POS –gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale în IMSP Spitalul Raional Drochia „Nicolae Testemițanu”(anexa 2^a).
5. Lista membrilor Comisiei de supraveghere a infecțiilor nosocomiale în IMSP Spitalul Raional Drochia „Nicolae Testemițanu” (Anexă 3)..

ORDON:

1. A considera în vigoare și a pune în aplicare în IMSP Spitalul Raional Drochia "Nicolae Testemițanu" "Regulamentul privind gestionarea deșeurilor medicale"
2. Șefii de secții / subdiviziuni ale IM , asistentele medicale superioare , surorile econoame vor asigura îndeplinirea cerințelor igienice conform Regulamentului nominalizat.
3. Comisia de supraveghere a respectării regimului sanitaro-epidemic și a Infecțiilor Nosocomiale ,ConsiliulCalității ,vor asigura controlul îndeplinirii cerințelor conform Regulamentului privind gestionarea deșeurilor medicale.
4. Controlul îndeplinirii prezentului ordin aparține Vicedirectorului medical Spitalul Raional Drochia "Nicolae Testemițanu".

Director IMSP Spitalul Raional Drochia

„Nicolae Testemițanu”

Iurie Babin

REGULAMENTUL
privind
gestionarea deșeurilor activității medicale
în
IMSP Spitalul Raional Drochia
"Nicolae Testemițanu"

Definiții

Deșeuri:

Orice substanță sau obiect, care

- sunt eliminate sau
 - sunt supuse eliminării sau
 - trebuie supuse eliminării în corespundere cu cerințele legislației naționale.
- La deșeuri se atribuie produsele neutilizate rezultate după finalizarea unui proces/acțiuni și sunt produse nesolicitate pentru acest proces/acțiune.

Definirea tipurilor de deșeuri constituie baza tuturor activităților de colectare, tratare, eliminare, începând cu procedura de segregare a deșeurilor pe categorii.

Clasificarea deșeurilor, de regulă, este definită de actele normative.

Clasificarea neadecvată poate cauza:

- Utilizarea procedurilor neadecvate de eliminare a deșeurilor periculoase cu efect potențial nociv asupra sănătății și mediului;
- Deteriorarea echipamentului pentru tratarea deșeurilor ca rezultat al tratării categoriilor de deșeuri necorespunzătoare;
- Tratarea deșeurilor nepericuloase cu creșterea semnificativă a costurilor nejustificate.

Scopul de bază al clasificării deșeurilor constă în determinarea dacă deșeurile sunt periculoase sau nu.

Deșeurile periculoase pot prezenta pericol biologic, chimic, radioactiv sau pericol fizic.

La deșeurile nepericuloase se referă celelalte tipuri de deșeuri.

- *Clasificarea corectă a deșeurilor este esențială*
- *Este prioritar de a determina dacă deșeurile sunt periculoase sau nu*
- *Determinând, este oare un tip de deșeuri sau altul periculos sau nepericulos, este necesar de a ne baza pe principiul precauției*

Clasificări

Deșeuri medicale:

- Toate categoriile de deșeuri (solide și lichide), care provin din instituțiile de asistență medicală, centrele de cercetare și laboratoare.
- De asemenea, la deșeuri medicale se referă deșeurile produse în cantități mici din alte surse urmare procedurilor medicale, inclusiv în condiții habituale (injecții de insulină, etc.).
- **Dispoziții generale:** Deșeurile rezultate din activitățile curative și profilactice se referă la categoria de deșeuri medicale!

Deșeuri periculoase:

Deșeuri periculoase sunt deșeurile care conțin substanțe sau compuși care prezintă un risc direct sau indirect pentru sănătate și mediu. La deșeurile periculoase se referă deșeurile care posedă următoarele caracteristici:

- Explozive
- Oxidante
- Foarte inflamabile
- Inflamabile
- Iritante
- Nocive pentru sănătate și mediu
- Toxice
- Infecțioase
- Teratogene
- Mutagene
- Cancerigene
- Ecotoxice
- Corozive
- Radioactive

Deșeuri nepericuloase:

Deșeuri neinfecțioase, componența și natura cărora sunt asociate cu componența și natura deșeurilor menajere. Deșeuri nepericuloase nu conțin componenți periculoși și nu posedă proprietăți, care potențial ar putea avea efect chimic, toxic sau patogen pentru sănătate și mediu.

Deșeuri nepericuloase

Exemple:

- Resturi de produse alimentare,
- Deșeuri similare celor menajere,
- Flori,
- Ambalajul și hârtia necontaminate.

Locurile de formare a deșeurilor nepericuloase: Toate subdiviziunile instituțiilor medicale, spre exemplu :

- birouri,
- spațiile și teritoriul comun,
- structurile tehnice , etc.

Deșeuri infectioase (periculoase)

Deșeurile infectioase, de obicei, conțin agenți patogeni (bacterii, virusuri, paraziți, ciuperci) în cantitatea și concentrația suficientă care poate provoca maladii la om. Această categorie se referă la deșeuri periculoase.

Categoria include:

- Deșeuri contaminate cu sânge sau alte fluide biologice
- Culturi și seturile de agenți infecțioși din laboratoare
- Deșeuri de la pacienții contagioși din secțiile infectioase (boxuri).

Deșeuri infectioase

Exemple:

- Sânge, componentele lui și alte fluide biologice umane
- Comprese, pansamente, măști, mănuși, alt material care au contactat cu sângele sau alte fluide biologice umane, etc.

Locurile de formare: Locul unde se efectuează diagnosticarea și tratamentul pacienților.

Deșeuri extrem de infectioase:

Culturile și substanțele **extrem de contaminate**, materialul patalogo-anatom, cadavrele animalelor și alte produse și deșeuri contaminate, sau care au contactat cu substanțe **extrem de contaminate**.

Această subcategorie necesită să fie atribuită la deșeuri extrem de periculoase.

Deșeuri tăietor-înțepătoare:

Articolele, care pot provoca răni și înțepături ale pielii, **indiferent de faptul, este infecțios sau nu**. Această subcategorie de deșeuri necesită considerată ca deosebit de periculoasă.

Exemple:

- Ace
- Seringi, inclusiv autoblocante
- Sisteme pentru transfuzii
- Bisturiile
- Cioburi din sticlă, etc..

Locurile de formare: Locurile unde se efectuează diagnosticarea și tratamentul pacienților.

Deșeuri farmaceutice:

Nivelul de risc al deșeurilor farmaceutice depinde de componentă. Nu trebuie de exclus și utilizarea potențial incorectă al produsului.

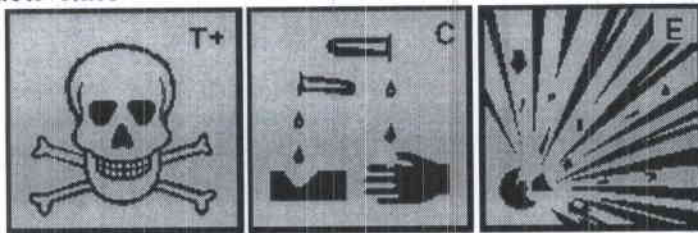
Exemple:

- Medicamente cu termen de valabilitate expirat
- Medicamente neutilizate
- Diverse medicamente
- Medicamente contaminate
- Materiale contaminate:
 - o Cutii și flacoane
 - o Mănuși
 - o Flacoane de sub medicamente, etc.

Deșeurile chimice

Includ substanțe solide, lichide, gazoase care necesită eliminare. Substanța chimică se atribuie la deșeurile periculoase dacă are una din următoarele caracteristici:

- Toxicitate
- Corozivitate (pH <2 sau pH >12),
- Inflamabil
- Reactivitate

- Exploziv
- Care reacționează cu apa
- Sensibil la lovituri

Exemple:

- Substanțe chimice fotografice
- Solvenți halogenați
- Solvenți nehalogenați
- Substanțe dezinfectante
- Aldehide

Locul de formare a deșeurilor: Preponderent în

- Cabinetul MRF (microradiografie)
- Laborator
- Secția medicamente și dispozitive medicale , boxe , filialele farmaciilor , etc.
 - Alcoolii
 - Acizi
 - Soluții de bază
 - Oxidanți
 - Atenuatoare

Deșeuri anatomo-patologice:

Materiale, pentru eliminarea cărora sunt prevăzute proceduri speciale, dictate de considerente bioetice. De regulă, materialul anatomo-patologic nu prezintă pericol, dar necesită o atenție deosebită.

Exemple:

- Țesuturi
- Organe
- Sângele și fluide
- Alte rezultat intervențiilor chirurgicale și autopsii
- Embrionii umani
- Cadavrele animalelor

Locurile de formare a deșeurilor: Secțiile curative, pato-morfologice.

Segregarea, ambalarea și etichetarea deșeurilor

Segregarea este una din cele mai importante etape în cadrul programului de gestionare cu succes a DAM. Datorită faptului că doar circa 10 – 25% din DAM sunt caracterizate de un nivel înalt de risc, costul pentru prelucrare și distrugere poate fi redus considerabil dacă se utilizează o metodă de izolare adecvată.

- Segregarea deșeurilor reprezintă un component de bază a strategiei de gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea medicală.
- Diferite tipuri de deșeuri necesită diferite tipuri de ambalare și etichetare.

deșeuri nepericuloase- generale:

- deșeuri asimilabile celor menajere

Codul culorii: Negru

Ambalarea:

-pungi de plastic din polietilenă sau polipropilenă, container de calitate acceptabilă cu capacitate suficientă

Etichetarea:

In cazul efectuării investigații:

-Sursa de generare a deșeurilor și

- Cantitatea deșeurilor

Simbol: lipsește

deșeuri periculoase:

- deșeuri anatomo-patologice

Codul culorii: Galben

Ambalarea:

- Pungi impermeabile,
- Containere sau,
- Alte vase

Simbol: Lipsește

Etichetarea: “Deșeuri anatomo- patologice” ;

- deșeuri infecțioase

Codul culorii: Galben

Ambalarea:

- Pungi puternice de plastic de bună calitate.
- Pungile se plasează în containere, dotate cu pedală, sau cu capac în care punga este suspendat.
- Pe parcursul transportării în exterior containere rigide trebuie să servească ca ambalaj secundar.

Simbol:

Etichetare: “Pericol! Deșeuri infecțioase”

- deșeuri întepătoare

Codul culorii: Galben

Ambalarea:

-Containere din carton sau masă plastică impermeabile, cu pereți impenetrabili și capac.

-Trebuie să aibă capac ce nu permite extragerea conținutului, toată ce nu contactează cu deșeurile infecțioase.

Simbol:

Etichetarea: “Pericol! Deșeurile infecțioase” ;

- deșeurile farmaceutice

Codul culorii: Cafeniu

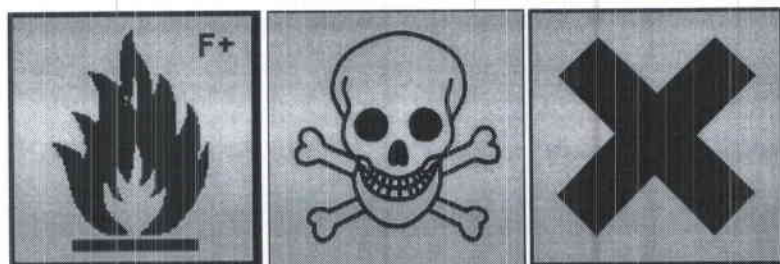
Ambalarea: Depinde de caracteristicile specifice și pericole

-Cutii de carton specifice (ambalaje în care au fost vândute),

-Containere sau alte ambalaje sigure.

Simbol: Depinde de tipul de pericol cum ar fi:

-Toxic, -Ușor inflamabil, -Pericole Mixte, -Periculos pentru mediu.

- **Etichetarea:**
- “Pericol! Deșeurile farmaceutice periculoase”;

- deșeuri citotoxice

Codul culorii: Cafeniu

Ambalarea: container impermeabil din plastic

Simbol:

-Celulă în fază de telofază

-Deșeuri mixte

Etichetarea: “Pericol! Deșeuri farmaceutice periculoase” ;

- deșeuri chimice

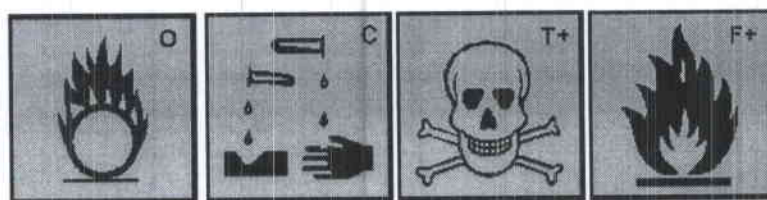
Codul culorii: Cafeniu

Ambalarea:

-Containere rigide cu capac etanș, destinate special pentru substanțe chimice (vase care au fost folosite la vânzarea substanțelor chimice),

-Trebuie de evitat amestecarea diferitor tipuri de deșeuri periculoase, pentru a preveni reacțiile indezirabile!

Simbol:

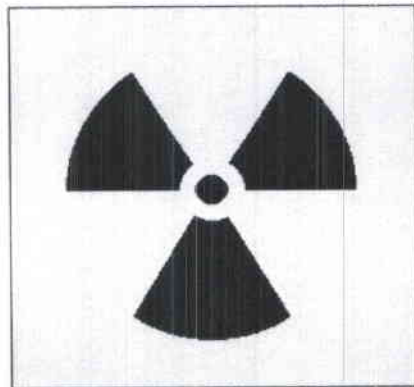
-Depinde de tipul de pericol, cum ar fi: Toxic, Ușor inflamabil, Pericole Mixte, Periculos pentru mediu

Etichetarea: “Pericol! Deșeuri chimice periculoase” ;

- deșeuri radioactive

Codul culorii: Lipsește

Ambalarea: Containere aprobate

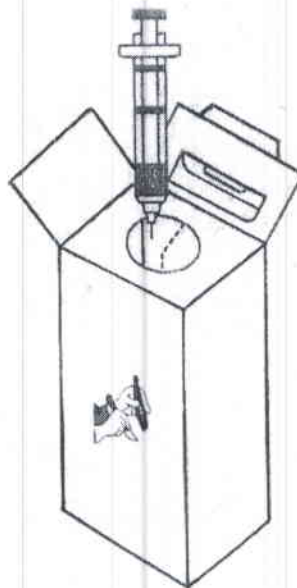
Simbol:

Etichetarea: "Atenție! Deșeuri Radioactive".

În IMSP Spitalul Raional Drochia "Nicolae Testemițanu" se practică segregarea și ambalarea DAM, conform sistemului de separare a deșeurilor după trei categorii.

In cazul cind o asemenea selectare nu se respectă, întreaga cantitate de deșeuri se tratează ca fiind periculoasă.

Deasemeni, se practică opțiunea de distrugere a acelor și seringilor prin aruncarea combinației (ac+seringă) într-un recipient rezistent la perforare și impermeabil, care odată ce este umplut $\frac{3}{4}$ din volum, urmează a fi prelucrat sau distrus împreună cu un alt deșeu infecțios.

Sistemul de separare a deșeurilor după trei categorii

DAM periculoase	DAM tăietor- înțepătoare	DAM inofensive
<p>Manuși, halate, măști, tifon, bandaje, tampoane, spatule care sunt contaminate vizibil cu sange sau alte produse lichide din corp.</p> <p>Urina, pungi cu sange, tuburi de colectare, vase de sucțiune, vase și canistre folosite în scopuri medicinale, tuburi pentru hemodializă, linii intravenoase, catetere.</p> <p>Deșeuri deosebit de infecțioase prelucrate în prealabil de laboratoare medicale, saloane pentru pacienți.</p> <p>Sunt considerate deșeuri infecțioase potențiale însă sunt gestionate separat din motive tehnice: țesuturi, placentă, organe.</p>	<p>Ace, ace și seringi de unică folosință, scalpele, lame, foarfece, bisturii.</p> <p>Sticle, ampule stricate.</p> <p>Catetere intravenoase.</p> <p>Lame de sticlă.</p>	<p>Manuși, halate, măști, tifon, bandaje, tampoane, spatule care nu sunt contaminate vizibil cu sange sau alte produse lichide din corp.</p> <p>Șervețele, tampoane sanitare (cu excepția celor din saloanele pentru pacienți).</p> <p>Ambalaje, cutii, învelișuri, ziare, reviste, farfurii, câni, ustensile de bucătărie, resturi alimentare, vase, șervețele, prosoape din hartie, pachete...</p>

Depozitarea temporară a deșeurilor

Depozitarea temporară trebuie realizată în funcție de categoriile de deșeurile colectate la locul de producere. Este interzis accesul persoanelor neautorizate în încăperile destinate depozitării temporare.

Pentru deșeurile periculoase durata depozitării temporare nu trebuie să depășească 72 de ore în timpul rece (din care 48 de ore în incinta unității și 24 de ore pentru transport și eliminare finală), și 24 de ore în perioada caldă a anului și după necesitate.

Spațiul de depozitare temporară trebuie să dispună de două compartimente:

- a) un compartiment pentru deșeurile periculoase, prevăzut cu dispozitiv de închidere care să permită accesul numai persoanelor autorizate;
- b) un compartiment pentru deșeurile asimilabile celor menajere, amenajat conform normelor de igienă în vigoare privind mediul de viață al populației.

Condițiile spațiului de depozitare pentru deșeurile periculoase trebuie să permită depozitarea temporară a cantității de deșeurile periculoase acumulate în intervalul dintre două îndepărtări succesive ale acestora.

Deșeurile se colectează separat periculoase de cele nepericuloase.

Deșeurile periculoase se păstrează în loc special amenajat-depozitare intermediară, pentru a preveni intoxicarea și infectarea mediului și a personalului, precum și a altor posibili contactanți.

Deșeurile nepericuloase se păstrează în lăzi anumite la gunoște, care este îngrădită. După fiecare golire, urnele se supun prelucrării cu dezinfectanți.

Recipientul pentru colectarea deșeurilor periculoase este de unică folosință și se nimicește împreună cu deșeurile sau, în unele cazuri, se supune dezinfecției, dacă sunt proiectate pentru acest scop.

Deșeurile periculoase sunt ambalate în ambalaj de culoarea galbenă, sau marcate cu galben cu inscripție sau semn-"pericol biologic".

Ambalajul de unică folosință pentru deșeurile nepericuloase – saci de polietilenă de culoarea neagră sau transparenți sau incolori.

Pe ambalaje cu deșeurile periculoase se lipește eticheta cu datele următoare:

- denumirea secției (secțiilor);
- data colectării deșeurilor.

Transportul deșeurilor în afara IM

Transportul deșeurilor periculoase până la locul de eliminare finală se face cu respectarea strictă a normelor de igienă și securitate în scopul protejării personalului și populației generale.

Cărucioarele și containerele mobile se spală și se dezinfectează după fiecare utilizare .

Transportul extern (în afara unității sanitare) al deșeurilor periculoase rezultate din activitatea medicală se face în conformitate cu reglementările în vigoare.

Vehiculul care transportă deșeurile periculoase trebuie conceput, amenajat special și avizat sanitar de Ministerul Sănătății , Centrul Național Științifico Practic de Medicină Preventivă.

Vehiculul care transportă deșeurile periculoase trebuie să răspundă următoarelor cerințe minime :

- a) compartimentul destinat containerelor să fie separat de cabina șoferului și realizat din materiale ușor lavabile și rezistente la agenții chimici folosiți la dezinfecție;
- b) să aibă dispozitive de fixare a containerelor în timpul transportului;

Conducătorul auto trebuie să aibă cunoștințe referitoare la natura încărcăturii și la normele de igienă privind deșeurile periculoase rezultate din activitatea medicală.

Proceduri in situatii de urgenta asociate unor categorii de deseuri periculoase

1.Proceduri in situatii de urgenta asociate deseurilor

citotoxice-citostatice

(ex.: recipiente originali, resturi de tablete / comprimate, medicamente expirate în ambalajul original, corpuri de seringă cu / fără ac folosite, sticle și sisteme de perfuzie, materiale moi contaminate, echipament individual de protecție contaminat etc.)

- alertarea personalului
- izolarea zonei in care s-a produs accidentul
- in cazul substantelor lichide, se asteaptă sedimentarea aerosolilor
- in cazul substantelor solide (pulbere) inlaturarea acestora se face doar după ce produsul imprastiat a fost acoperit cu material absorbant
- deseurile rezultate colectate in punga vor fi indepartate in containerul pentru deseuri citotoxice-citostatice. Se curata apoi zona contaminata cu detergent si cu apă caldă din abundenta.

Procedura recomandata in caz de contact cu pielea difera in functie de tipul substantei.

Echipament individual de protectie: manusi rezistente la substante chimice, masca, ochelari de protectie, halat, eventual sort de protectie si incaltaminte protectoare de unică folosinta.

Trusa de interventie: o cantitate suficientă de absorbanti, un faras de plastic, saci de plastic pentru deseuri periculoase, substante de curățare.

2.Proceduri in situatii de urgenta asociate imprastierii glutaralhidei sau alhidei formice

(ex.:dezinfecanți pentru suprafețe , instrumentar , sterilizarea chimică , etc.)

Imprastieri mici

- informarea lucratorilor din aceeași incinta
- izolarea zonei și evacuarea personalului
- absorbtia materialului imprastiat cu prosoape de hartie
- curatarea zonei cu mare atenție pentru a nu se omite zonele greu accesibile
- spalare din abundență cu apă și detergent
- gestionarea deșeurile rezultate
- raportarea accidentului persoanei responsabile
- monitorizarea starii de sanatate a populatiei

Imprastieri mari

- intervenția unei echipe pregatite și dotate adecvat, precum cele de intervenție în caz de incendiu
- curatarea zonei se face prin folosirea ureei sau a unor saruri de amoniu, disponibile in kit-urile de interventie specifice, împreună cu instructiunile de folosire.

Echipament individual de protecție: Ochelari de protecție, mască cu filtru pentru formaldehidă/glutaraldehydă, îmbrăcăminte de protecție (halat cu închidere la spate), șorț impermeabil de protecție, mănuși rezistente la substanțe chimice (vinil).

Trusa de intervenție: saci de deșuri periculoase, fărâș/cupă și racletă de colectare a resturilor solide, materiale absorbante, substanță neutralizantă specifică.

3.Proceduri in situatii de urgenta asociate spargerii termometrelor cu mercur

In caz de împrăstieri mici (ex. spargerea unui termometru)

- izolarea zonei afectate
- colectarea resturilor de sticla sau elemente ascuțite cu o pensă
- initierea colectarii picăturilor de mercur
- împrăstierea pulberii neutralizante din kit-urile de intervenție împreună cu o cantitate mică de apă
- colectarea picaturilor reziduale cu o pipetă/seringă sau cu bureții din trusa/kitul de intervenție
- eliminarea manusilor folosite și echipamentul de protecție
- raportarea incidentului superiorului responsabil
- monitorizarea medical a personalului expus

Echipament individual de protecție: mănuși și echipament de protecție pentru încălțăminte – ambele de unică folosință, precum și ochelari de protecție.

Trusa de intervenție: pungi sigilabile, recipient de sticlă sigilabil, pungi de colectare a deșeurilor contaminate, etichete, pensă pentru colectarea deșeurilor de sticlă spartă fărăș de plastic, spatulă de colectare (sau ucată de carton sau hârtie groasă), cca. 500 mg. pulbere neutralizantă (de zinc

sau sulf) și bureți de colectare a mercurului, spray de umezire a pulberii, o cantitate suficientă de prosoape de hârtie, instrucțiuni scrise privind procedura de intervenție.

4.Proceduri in situatii de urgenta asociate imprastierii sangelui sau a secrețiilor

Imprastieri mari:

- izolarea zonei afectate
- acoperirea suprafatei împrăstierii cu lavete sau prosoape de hârtie
- turnarea de solutie dezinfectanta
- indepartarea tuturor resturilor ascutite și colectarea într-un container pentru deșeuri ascuțite
- curatarea si dezinfectarea zonei contaminate (cu hipoclorit de sodiu 10%)
- spalarea cu apa si detergent
- informarea superiorului responsabil despre incident.

Împrăstieri mici:

- spalarea cu atentie a lichidului împrăștiat
- curatarea zonei cu lavete absorbante in solutie de hipoclorit de sodiu 10%
- spalarea zonei cu apă și detergent
- utilizarea manusilor de unică folosință pe toată durata procedurii
- informarea superiorului responsabil despre incident.

Echipament individual de protecție: mănuși de latex nesterilizate de unică folosință, mască, ochelari de protecție, halat.

Trusa de intervenție: saci de plastic pentru deșeuri infecțioase, o cantitate suficientă de prosoape de hârtie/lavete, clește pentru colectarea deșeurilor de sticlă spartă, fărăș ce poate fi autoclavat sau dezinfectat, dezinfectant chimic (hipoclorit de sodiu) și instrucțiuni scrise privind procedura de intervenție.

5.Proceduri in situatii de urgenta asociate transportului deseurilor infectioase

Deseu solid infectios

- izolarea zonei afectate
- utilizarea echipamentului individual de protecție
- incarcarea deșeurilor solid infectios împrăștiat în timpul transportului în incinta unitatii, dupa care se colecteaza în saci noi pentru deșeuri infectioase.

Deșeu lichid infectios

- spalarea zonei cu apă din abundenta in cazul producerii accidentului intr-o zona umeda (toaleta)
- limitarea imprastierii in zone uscate (sectii) si utilizarea de șervete de hârtie sau lavete absorbante pentru a acoperi și colecta lichidul
- utilizarea de dezinfectant concentrat
- eliminarea materialelor contaminate pe circuitul deșeurilor infectioase
- dezinfectia zonei accidentului și zonelor adiacente cu soluție concentrată de dezinfectant (ex. hipoclorit de sodiu 10%)
- spalarea cu apă și detergent după procedurile obișnuite
- informarea persoanei responsabile privind incidentul.

Echipament individual de protecție: mănuși de latex nesterilizate de unică folosință, mască, ochelari de protecție, halat.

Trusa de intervenție: saci de plastic pentru deșeuri infectioase, o cantitate suficientă de prosoape de hârtie/lavete, clește pentru colectarea deșeurilor de sticlă spartă, fâraș ce poate fi autoclavat sau dezinfectat, dezinfectant chimic (hipoclorit de sodiu).

Sinoptic al fluxului de DAM

Etapele	Localizarea	Fluxul de DAM
Etapa 1	IMSP Spitalul Raional Drochia "Nicolae Testemițanu"	↓ Generarea
Etapa 2		↓ Segregarea la sursă
Etapa 3	În IMSP Spitalul Raional Drochia "Nicolae Testemițanu"	↓ Colectarea și transportarea în interior
Etapa 4		↓ Depozitarea în interior
Etapa 5	În afara IMSP Spitalul Raional Drochia "Nicolae Testemițanu"	↓ Transportarea în exteriorul IM
Etapa 6		Tratarea în exteriorul IM

Persoanele responsabile

1. Directorul unității sau coordonatorul unității medicale sau directorul economic:

- inițiază programul de implementare și aplicare a sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase;
- prevede fondurile necesare pentru asigurarea funcționării sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase;
- nominalizează persoanele responsabile cu activitățile specifice sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase;
- controlează modul în care funcționează sistemul de gestionare a deșeurilor periculoase;
- aprobă planul de gestionare a deșeurilor din activitățile medicale, pe baza regulamentelor interne și a codurilor de procedură ale sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase din unitate;
- aprobă planul de formare profesională continuă.

2. Medicul epidemiolog de spital sau alt medic numit prin ordin de conducerea instituției cu responsabilități în prevenirea și combaterea infecțiilor nozocomiale:

- elaborează și supune spre aprobare conducerii planul de gestionare a deșeurilor rezultate din activitățile medicale, pe baza regulamentelor interne și a codurilor de procedură pentru colectarea, depozitarea, transportul și neutralizarea deșeurilor periculoase;
- stabilește codul de procedură a sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase;
- răspunde de buna funcționare a sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase;
- supraveghează activitatea personalului implicat în gestionarea deșeurilor periculoase;
- răspunde de educarea și formarea continuă a personalului;
- elaborează și aplică planul de educare și formare continuă;
- coordonează investigația-sondaj pentru determinarea cantităților produse pe tipuri de deșeuri, în vederea completării bazei de date naționale și a evidenței gestiunii deșeurilor; în acest sens are toate atribuțiile investigatorului șef;
- propune directorului unității agentul economic prestator de servicii de transport și neutralizare a deșeurilor.

3. Șeful serviciului administrativ:

- asigură și răspunde de aprovizionarea unității cu materiale necesare sistemului de gestionare a deșeurilor periculoase;
- asigură și răspunde de întreținerea instalațiilor de neutralizare din incinta unității;

- controlează respectarea condițiilor tehnice stipulate în contractul încheiat cu agenții economici care prestează activitățile de transport și neutralizare a deșeurilor periculoase.

4. Medicul-sef de secție:

- controlează modul în care se aplică codul de procedură stabilit pe secție;
- participă la realizarea investigației-sondaj pentru determinarea cantităților produse pe tipuri de deșeuri, în vederea completării bazei de date naționale și a evidenței gestiunii deșeurilor;
- semnalează imediat directorului adjunct economic și șefului serviciului administrativ deficiențele în sistemul de gestionare a deșeurilor.

Personalul implicat în sistemul de gestionare a deșeurilor periculoase trebuie să cunoască:

- a) tipul și cantitățile de deșeuri produse în unitate;
- b) riscurile pentru mediu și sănătatea umană la fiecare etapă a ciclului de eliminare a deșeurilor;
- c) planul de gestionare a deșeurilor rezultate din activitățile medicale, cu regulamentele interne și codurile de procedură pentru colectarea, depozitarea, transportul și eliminarea deșeurilor periculoase.

Persoanele responsabile implicate în sistemul de gestionare a DAM , sunt numite prin ordinul Directorului IMSP Spitalul Raional Drochia ” Nicolae Testemițanu” și poartă răspundere administrativă pentru neexercitarea sau exercitarea nesatisfăcătoare a funcțiilor sale.

Vicedirector medical IMSP Spitalul Raional Drochia ”Nicolae Testemițanu” ,

_____ *N.Rusu*

Asistent medical principal – interimar IMSP Spitalul Raional Drochia

”Nicolae Testemițanu” ,

_____ *S.Chiriac*

Cadrul legislativ al R. Moldova privind GDAM

- Legea privind „Aprobarea Programului Național de Revalorizare al Deșeurilor Domestice și Industriale” Nr. 606 din 28 iunie 2000;
- Legea privind „Deșeurile de producție și menajere” Nr. 1347 din 09 octombrie 1997;
- Legea privind „Protecția aerului”, Nr.1422-XIII din 17 decembrie 1997;
- Legea privind „Protecția mediului înconjurător” Nr. 1515-XII din 16.06.1993;
- Ordinul Ministrului Ecologiei și Resurselor Naturale privind „Autorizarea activităților resurselor naturale și prevenirea poluării mediului” Nr. 287 din 14.03.2005;
- Hotărârea Guvernului R. Moldova privind „Gestionarea deșeurilor în Republica Moldova” Nr. 606 din 28.06.2000;
- Hotărârea medicului șef sanitar de Stat al Republicii Moldova privind „Regulamentul de gestionare a deșeurilor medicale” Nr. 06.8.3.45 din 10.12.2001;
- Hotărârea Colegiului Ministerului Sănătății privind „Organizarea gestionării deșeurilor medicale în instituțiile curativ-profilactice” din 26.06.2001;
- Hotărârea Colegiului Ministerului Sănătății privitor la aprobarea „Planului Național de acțiuni pentru securitatea injecțiilor în R. Moldova” din 17.08.2004;
- Standard de ramură „Metode și regim de dezinfecție și sterilizare a instrumentarului medical” 42.2.21.85.

Actualmente cadrul legal al protecției mediului include:

- Legea nr. 851-XIII din 29 mai 1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător;
- Legea cu privire la resursele naturale, nr. 1102 – XIII din 6 februarie 1997;
- Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451-XV din 30.07.2001;
- Legea nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului.

De rînd cu legislația menționată, managementul deșeurilor este reglementat de o serie de legi și Hotărîri de Guvern specifice acestui sector:

- Legea nr.1347-XIII din 09 octombrie 1997 privind deșeurile de producție și menajere;
- Legea cu privire la regimul produselor și substanțelor nocive, nr. 1236 – XIII din 3 iulie 1997;
- Hotărîrea Guvernului nr. 276 din 20.03.2000 cu privire la reglementarea colectării, achiziționării și comercializării a resurselor secundare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1296 din 20.11.2008 cu privire la modalitatea de percepere a plăților ecologice pentru importul mărfurilor care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului și pentru ambalajul mărfurilor de import din plastic și/sau “tetra-pack”;
- Legea nr. 40-XV din 19 februarie 2004 privind ratificarea Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenti.
- **Strategia de gestionare a deșeurilor în RM pentru anii 2013-2027** (aprobată prin HG nr.248 din 10 aprilie 2013)

Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și eliminarea acestora

- La nivel național prevederile Convenției Basel au fost transpuse prin HG nr. 637 din 27 mai 2003, care a aprobat Regulamentul privind controlul transportării transfrontaliere a deșeurilor și eliminării acestora.

Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenti

- La nivel național prevederile Convenției au fost parțial reflectate în HG nr. 1155 din 20 octombrie 2004, privind aprobarea Strategiei Naționale cu privire la reducerea și eliminarea POPs și Planul Național de Implementare a Convenției de la Stockholm
- Hotărârile Colegiului MS a.a.2001, 2004 și 2011 referitor la organizarea gestionării deșeurilor medicale în IMS, cu aprobarea: Politicii naționale & Planului de acțiuni pentru securitatea injecțiilor.
- Ordinul MS nr.9/2006 cu privire la nimicirea inofensivă a medicamentelor cu termen de valabilitate expirat, contrafăcute
- Ghidul de supraveghere și control în infecțiile nosocomiale, a.2009
- HG 663/2010 Regulamentul sanitar privind condițiile de igienă pentru IMS
- Ordinul MS nr.652 din 06.06.2013 Cu privire la implementarea Strategiei de gestionare a deșeurilor în RM pentru anii 2013-2027

INSTRUCTIUNE PENTRU PERSONALUL MEDICAL, RESPONSABIL DE GDAM:

(conform "Ghidului de supraveghere si control in infectiile nosocomiale" , Editia II,2009)

1.Fiecare lucrator medical care realizeaza o injectie sau oricare alta procedura care presupune contactul cu singele sau alte fluide biologice , angajatul care asigura gestionarea deseurilor medicale(segregare,colectare,transportare,depozitare,transportarea cu neutralizarea ulterioara a deseurilor activitatii medicale) trebuie sa poarte manusi .Mănușile se vor schimba după fiecare procedură .

2.Seringile de unica folosinta trebuie sa fie aruncate imediat dupa utilizare.

Acul niciodata nu trebuie acoperit cu capacelul(teaca) , din motiv ,ca majoritatea accidentelor se petrec atunci cind lucratorii medicali incearca sa acopere acul cu teaca.Se vor colecta în recipient (container) ,de culoare galbenă , marcat :"pericol biologic".

3.Deseurile asimilabile celor menajere : ambalajele materialelor sterile, flacoanele de perfuzie care nu au venit în contact cu sângele sau cu alte lichide biologice, ghipsul necontaminat cu lichide biologice, hârtia, resturile alimentare (cu excepția celor provenite de la secțiile de boli contagioase), sacii și alte ambalaje din material plastic, recipientele din sticlă care nu au venit în contact cu sângele sau cu alte lichide biologice etc. Ele se vor colecta in recipienti cu saci de culoare neagra sau transparenti sau incolori , marcați:"deseuri menajere" , pentru a fi transportate spre urnele de gunoi de pe teritoriul IM , de unde se vor colecta de catre agentul economic furnizor de servicii salubrizare.

Deseurile asimilabile celor menajere inceteaza sa mai fie nepericuloase cind sunt amestecate cu o cantitate oarecare de deseuri periculoase.

4.Deseurile taietor-intepatoare trebuie colectate in recipiente speciale-cutii cu peretii duri din carton ,plastic sau polietilena de densitate inalta , rezistente la perforare ,prevazute la partea superioara cu un capac special care sa permita introducerea deseurilor sis a impiedice scoaterea acestora dupa umplere ;capacul cutiei are orificii pentru detasarea acelor de siringa si a lamelor de bisturiu in cazul recipientilor din plastic.Materialul din care sunt confectionate aceste cutii , trebuie sa permita incinerarea cu riscuri minime pentru mediu.Cutiile au culoarea

galbena si sunt marcate cu pictograma

"pericol biologic".

Containerele umplute $\frac{3}{4}$ vor fi transportate spre neutralizarea finala ; nu se vor reutilize , in nici un caz!

5. Este interzis accesul persoanelor neautorizate in incaperile destinate depozitarii temporare a DAM.

6. Durata depozitarii temporare pentru deseurile periculoase – nu trebuie sa depaseasca 72 ore, din care 48 ore – in incinta unitatii, si 24 ore – pentru transportare si eliminare finala.

7. Incaperea pentru depozitarea temporara a DAM se va dezinfecta imediat .

8. Containerele (recipientii) mobile se vor spala si se vor dezinfecta dupa fiecare utilizare , in locul unde sunt descarcate.

9. Fiecare producator de DAM este obligat sa cunoasca cantitatile de deseuri produse in unitatea sanitara; pentru aceasta se aplica metodologia de investigatie-sondaj pentru culegerea periodica a datelor si pentru calcularea cantitatilor medii lunare , produse de IM.

Responsabili
de gestionarea deșeurilor medicale în
IMSP Spitalul Raional Drochia "Nicolae Testemițanu" :

1. Comisia de supraveghere a infecțiilor nosocomiale în IMSP Spitalul Raional Drochia „Nicolae Testemițanu”:

Nicolae Rusu	Vicedirector medical IMSP Spitalul Raional Drochia
Babin Iurie	Medic epidemiolog
Lidmila Leah	Medic infecționist
Nadejda Culiuc	Șef serviciu economic
Stella Chiriac	A/m principală

2.Șefii de secții/subdiviziuni ale IM :controlul respectării cerințelor GDAM.

3.Asistentele medicale superioare din secții :monitorizarea , evidența și controlul respectării cerințelor GDAM.

4.Asistentele medicale din IM:responsabile de segregarea corectă a DAM produse în secție/subdiviziune , controlul respectării cerințelor GDAM de către personalul din subordine.

5.Surorile econoame din secții :responsabile de recepționarea , transportarea DAM la locul de stocare temporară din secție/subdiviziune și transportarea în locul de colectare a DAM înafara secției/subdiviziunii.

6.Personalul tehnic și medical inferior : responsabil de recepționarea , transportarea DAM la locul de stocare temporară din secție/subdiviziune și transportarea în locul de colectare a DAM înafara secției/subdiviziunii.

7.Dezinfecționistul IM : colectarea , transportarea la depozitul central de stocare a deșeurilor periculoase , transmiterea lor pentru evacuare de către partea responsabilă contractual.